

Gondviselésbe vetett erős bizalom ne töltse el, látva, hogy miként fejlődik a kis mustár-mag erős terebélyes fává, mely évről-évre új meg új ágakat hajt s árnya alatt több-több sorsüldözött nyer békés menedéket. Intézetünk életét egy kis folyóhoz is hasonlíthatjuk, mely egyelőre csendesen, ismeretlenül teszi meg útját, de minél inkább távolodik forrásától, annál nagyobb lesz s annál több áldást fakaszt útjában. Vessünk csak bár futó pillantást e végetű multra! Egy fillér nélkül kezdtük meg 14 évvel ezelőtt az árvaház iránti mozgalmat s ma Isten segítségével ottan magaslik egy impozáns, egészséges, szép épület, több melléképület- és kerttel körülvéve. Van az árvaháznak 6 elemi és ujonnan felállított ipariskolája. Évenként segítve van a közoktatási és kereskedelmi minisztériumok által. Mindezekből kifolyólag jelenleg 36 árva részesül a teljes ellátás, ruházat s nevelés jótéteményeiben. Ime, el kell a legmélyebb hálával ismernünk az isteni szent kéznek közreműködését, mely egyidejűleg hatalmas szózatként hív fel mindnyájunkat arra, hogy az árvaház felvirágzását, soha nem lankadó, buzgó kitartó munkássággal folytassuk, hovatovább mindinkább törekedve kitűzött nagy célunk elérésére, mi nem lehet egyéb, mint hogy idővel Háromszék megyének minden szülő és vagyon nélküli leány árvája biztos menhelyet találjon az árvaháznál s ottan oly czélszerű nevelést s kiképzést nyerjen, mely jövőjét biztosítva, egyszerűsége és társadalom hasznára váljék! Ezen nagy feladatunkkal szemben jelen tőkénk vajmi csekély, szoros kövességek tehát, annak gyarapítására minden kedvező alkalmat felhasználnunk. Mindenek előtt erre hívom fel mindnyájok becses figyelmét s közreműködését, mire erkölcsi-leg kétszeresen kötelezve vagyunk „Erzsébet” felségesen uralkodó Királynénk iránt alattvalói mély hódolatunknál fogva, kinek dicső nagy nevét van szerencséje árvaházunknak viselhetni.

Azon benső ohajjal nyitom meg az árvaháznak mai közgyűlését, hogy annak felséges védnökét, Erzsébet legjobb Királynénkat a Mindenható királyi férje és gyermekeivel sokáig, sokáig boldogan s kedves hazánk boldogítására éltesse!

nem elvárjuk a fájdalomba, de nemese fejtét fölemelve, kezét szenvedő szívére téve, jót és nemest cselekszik, honának oltárára áldozatot hoz! És a hajdon, ki, mert hamis esküvel nem akar senkit magához csatolni, családva egyben, többé nem tud szeretni, de a helyett magához öleli a szenvedő emberiséget: nem meg annyi követésre méltó példány-kép-e?

De a kik őket követnék, vajmi kevesen vannak; igen, mert a férfiak nagy része gunyolja ama nőt, s ha nem gunyolja, boszantja; a nők nagy része pedig, kik a férfiak beszédét késpénz gyanánt veszik, azért, hogy a férfiak elhamarkodott és félrevezető ité. etét elkerüljék: visszhangozzák azt, sőt kegyetlenebbül itélik el nőtársaikat amazoknál. És mit nyernek? Azt, hogy őket meg ugyanazon férfiak egyebekért itélik el; viszont a nők a férfiakkal hasonlóan bánnak a „csak azért is” elvénél fogva. Viszonyos az élet.

Azért, ha azt akarjuk, hogy jelen társadalmunkban igaz barátság, hív szerelem, boldog házasság, virágzó és emelkedő társaság legyen: „ne ítélünk, hogy ne ítéltesünk”, és ha ítélünk, legyünk igazságosak és kiméletesek.

Üres idejét úgy a férfi, mint a nő szentelje hazájának, és kezét fogva, a hibákat írta egymás által, egymásban a szeretetnek és barátságának megszentelt fegyverével, nem pedig a részrehajlás, guny, előítélet kétélű gyilkoló pallosával, mely ép úgy sérti a sértőt, mint a sértettet, ép úgy az egyik, mint a másik nemet.

Béke legyen velünk, s ha Isten velünk: ki ellenünk?

Erdélyi Károly árvaházi titkár jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

A lefolyt év sem tűnt el nyomtalanul „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézetünkre nézve; mert számos oly jelentékeny esemény adta elő magát, és sok oly intézkedés történt, a melyek nagy befolyással lehetnek, és hiszem, lesznek is, intézetünk tovább fejlődésére és felvirágzására, s a melyek mind megannyi ékesen szóló bizonyítékai gyanánt tekinthetők annak, hogy a felügyelet, kezelés, igazgatás tapintatos kezekb van letéve, s főként, hogy az intézet őrszellemé és elnöke: br. Szentkereszty Stephanie ő méltósága folyvást mindenre kiterjedő gondos figyelemmel örködik a fölött. Mielőtt jelen- tésemben azon események és intézkedések felsorolásához kezdenék, bátor vagyok tisztelettel megjegyezni, hogy — tekintettel az intézet beléletét és működését föltüntető részletes igazgatói jelentésre — az előfordulható ismétlések kikerülése szempontjából, de meg azért is, hogy a t. közgyűlés figyelmét hosszasan igénybe venni ne legyek kénytelen, csupán a legnevezetesebbekre fogok kiterjeszkedni a következőkben:

A múlt évi október 25-én tartott közgyűlés óta volt egy rendkívüli közgyűlés és 3 kezelő-bizottsági gyűlés. Az intézet folyó ügyei e gyűléseken láttattak el; nevezetesen:

a) az alapszabályok módosítottak;
b) az iparszakosztályba a tervezet 17. §-a alapján megválasztott egy 10 tagból álló felügyelő-bizottság;

c) kérvény intézetet az erdélyi egyházmegyei róm. kath. és ev. ref. püspökségekhez a bejáró vallásitanítók tiszteletdíjának utalványozása tárgyában. Fájdalom, kérésünkkel mindkét helyen elutasítottunk;

d) elhatározottak, hogy a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minisztériumtól az ipartanítók díjazására 300 forint államsegélyt kérjünk. Sajnos, e tárgyban felterjesztett folyamodványunkra is tagadó válasz érkezett;

e) a sepsiszigyörgyi jótékony nőegyletet felkértük egy 1000 ftos alapítvány tételére, hogy ez által jogot szerezzon magának egy árvát intézetünkben elhelyezhetni. E lépésünknek szintén nem lett meg az óhajtott eredménye; de annál nagyobb siker konstataható egyéb lépéseink után; és pedig:

f) engedélyt nyertünk a belügyminisztériumtól egy tárgysorsjáték rendezésére, 1500 drb 20 kros sorsjegy kibocsátása mellett. A húzás a f. évi febr. 6-án tartott táncszívalom alkalmával történt. A sorsjáték és táncszívalom együtt 358 ft 91 kr tiszta jövedelmet hozott intézetünknek. Ezenkívül elnök báróné ő méltóságának fáradságtalan, buzgó utánjárására egy nagyobb szabású tárgysorsjáték rendezésére is engedélyt nyertünk a pénzügyminiszter ur ő nagyméltóságától. Ezen sorsjáték tiszta jövedelme intézetünk és a „Rudolf”-kórház között egyenlő arányban lesz megosztandó;

g) a pénzügyminiszter ur f. évi jul. 5-én kelt 37.700. sz. alatti leirata szerint Ő Felsége legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy intézetünk előjegyzetessé egy későbbi államsorsjáték jövedelmére, mintán a legközelebbiekre már sok előjegyzés történt. Ha meggondoljuk, tisztelt közgyűlés, hogy a legutóbbi államsorsjáték tiszta jövedelmének „Rudolf”-kórházunk részére engedélyezett 2° 10-ed része több mint 20.000 forinttal gyarapítja ezen intézet alapítókéjét, akkor könnyen elképzelhetjük árvaházunk előjegyzetetésének nagy horderejét és fontosságát.

h) Kedvező elintéztést nyertek úgy a válás- és közoktatási, valamint a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter urakhoz felterjesztett kérvényeink is. Trefort miniszter ur ő nagyméltósága ugyanis az iparszakosztály berendezésére kiutalt 450 ft-on kívül kegyes volt még az építkezésnél fölmerül tulkiadást 3686 ftot is rendkívüli államsegélykép kiutalványozni; gróf Széchényi Pál miniszter ur ő nagyméltósága pedig az iparszakosztályi részére kegyeskedett 860 ftot engedélyezni.

(Vége következik.)

A bulgáriai események.

A mit a lapok néhány nap előtt hangoztatni kezdtek s a mit a sokan kételkedve fogadtak, az a hír most már valóban bizonyult. Oroszország hadihajói csakugyan megjelentek a várnai kikötő előtt. Mi okból és mi szándékkal? Bizonyos, hogy nem abból az okból, melyet a pétervári hivatalos közlöny hoz fel. Az az állítás, hogy Bulgáriában anarchisztikus viszonyok uralkodnak, melyek az orosz kormányt a Bulgáriában tartózkodó orosz alattvalók hathatós védelmére kényszerítik, éppen elég cinikus, hogy semmit se takarjon, de inkább gonosz szándékokat áruljon el. Európa közvéleménye nemcsak hogy nem látja Bulgáriában az anarchikus viszonyokat; ellenkezőleg bámulattal adózik a bolgár kormányzóságnak, hogy az orosz ügynökök szemérmetlen lázításai ellen oly sikeresen tudta fenntartani a rend uralmát, mikor pedig semmi módja nem volt rá, hogy a lázítókhöz a törvény szigorával hozzáférjen. Elképzelhető tehát, milyen feladatuk lehet a fennebb jelzett orosz hadihajóknak. Nem több és nem kevesebb ez, mint az erőszakos beavatkozás kezdete, mire elmaradhatlanul a teljes okkupációnak is kell következnie, ha csak a bolgár kormány azonnal meg nem hódol Oroszország minden követelésének.

Tirnovó, okt. 12. A Havas-ügynökség jelenti: Várnába megérkeztek az orosz hadihajók. Tirnovóban már mintegy 300 képviselő van; továbbá itt vannak a regensek és a miniszterek is. Bizonyos, hogy a nemzetgyűlés megnyitását okt. 31-ére halasztják.

Tirnovó, okt. 27. A Havas-ügynökség jelentése szerint valóban bizonyult, hogy egy orosz hadihajó 150 főnyi legénységgel csakugyan megérkezett Várna elé, sőt még egy második hadihajót is várnak oda. E hír az ide érkezett képviselők körében különféle magyarázatot nyer ugyan, de fenyegetőnek a hadihajók megjelenését nem tekintik. Kaulbars tábornok jegyzékében tudomására jutatta a kormánynak, hogy Oroszország a kompromittált tisztek elítélését kihívásnak tekintené és hogy ez esetben legvégső rendszabályok alkalmazására látna magát kényszerítve. Gadban feffendi ideérkezését várják.

Lompalanka, okt. 27. Pol. Cor. Kaulbars állítólag újabb jegyzéket intézett a bolgár kormányhoz, melyben azt adta tudtul, hogy ha a kormány az augusztusi forradalomban részt vett tisztek ellen az ítéletet foganatosítja, Oroszország rögtön bevonul Bulgáriába.

London, okt. 27. Sándor ex-fejedelem titkára Tirnovóba érkezett, hogy a szobránjét Sándor újra megválasztásának szándékáról lebeszélje.

TANÜGY.

Tanügyi miseriák.

XIII.

(Vége.)

Az 1885—86-ik tanévi működése L. J. ...-nak még rosszabb volt, mint a múlt tanévi. Mert a legközelebbi nagy iskolai zárvizsgálaton az eredmény igen gyarló volt. Ugy, hogy az ott jelen volt tanfelügyelő, papok, tanítók egyaránt és összhangzólag kifejezték, hogy a vizsgálat sikere elégtelen. Az 1886-ik év május hó 1-től augusztus hó 31-ig nevezett tanítónő ismét nem képezte magát és nem tanult a 4 hónap alatt semmit. Annnyit azonban megtett, hogy Dávára elutazott képesítő oklevél végett, de vizsgálat-letétel és oklevél nélkül jött haza. Mert a tanári kar felismerve, hogy milyen előkészültsége van, ajánlatot, hogy ha megbukni nem akar, most ne vizsgázzon; de készsüljön jól. És így L. J. két hosszú év után is oklevél nélkül van, de még is Koós tanfelügyelő ur kiváló kegyéből a harmadik tanévben is — e hó 6-án — megkezdte Pütkerecen a tanítást.

Tehát az állami s egyházi szerződés 4-ik pontja, az iskolai törvény és utasítások határozott tilalma ellenére, a két évi gyarló sikerű működés mellett, plane oklevél nélkül, nevezett még a 3-dik esztendőben is méltatlanul élvezi az államkincstár 3-ik évi 500 ft-jának jótéteményeit — annyi okleveles, szakképzett, állomás nélküli fi- és nőtanítóval szemben — különös kiváltságot nyerve és a pütkereci iskolai ügyet egyenesen megkárosítva!

Igen, Nagyméltóságú Miniszter Ur! egy oly fiatal nő, ki két egész év alatt nem volt

a tanítói szaktéren törekvő; ki nem igyekezett az iskolai szorgalmi évek alatt és a 4—4 havi nagy szünetekben a magas miniszteri rendeletnek megfelelni s oklevélét megszerezni; ki a mult szünetidőkben sötétlő szórakozásnál, fényűző öltözködéskor egyebet alig tett; kinek külmagyalkalmazása, modorával és feltűnő magaviseletével itt általában nincsenek megelégedve; az ilyen egyén a magasabb, a nagyfotosságu és komoly működést igénylő tanítói pályára nem való és itt továbbra nem alkalmazható.

Azért is a felfejtett indokok alapján mely tisztelettel kérem Nagyméltóságodat, kegyeskedjék L. J. oklevél nélküli szakképzetlen s nem törekvő nőt állami iskolánktól elhelyeztetni és helyébe méltóztassék egy okleveles, szakképzett ág. ev. nőtanítót kegyelmesen kinevezni. Miért annál inkább is esedezem, mivel ezt az 1886-ik év szept. hó 5-éről 164. szám alatt kelt s mellékletben ide fektetett egyháztanácsi jegyzőkönyvünk 36-ik pontja szerint maga a pütkereci ág. ev. presbiterium is mély alázattal kéri.

Teljes tisztelettel vagyok Nagyméltóságodnak, Kegyes Uramnak Pütkerecen, 1886. szept. hó 9-én

legalázatosabb szolgálja: — a pütkereci ág. hitv. ev. egyháztanács felhatalmazásából —

Fejér Gyula,

ev. lelkész s gondnoksági tag.

XIV.

Nmél. vallás- és közokt. miniszter ur!

Kegyes Uram!

Legyen szabad mély tisztelettel ide zárom a folyó évi szeptember hó 5-éről 164. szám alatt kelt, egyháztanácsuk gyűlésének 36-ik pont alatt hozott határozatát hitelesített kivonati alakban.

Továbbá engedje meg, kérem, Nmeltsgod, hogy a jelen év szept. hó 9-éről kelt s 165. szám alatt kiállított és ama gyűlés felhatalmazásából keletkezett kérelmem indokait is L. J. oklevél nélküli tanítónő elhelyeztetése végett felterjeszthessem.

Mély alázattal kérem Nagyméltóságodat ezen fontos iskola-ügyünk elbírálására és legfelsőbb helyről rendelt útján történendő illetékes intézkedésre.

Ezzel kapcsolatban engedje meg, kérem, Nagyméltóságod, hogy kifejezést adhassak azon hallatlan törvénytörésnek és önkénykedő eljárásnak, mely szerint Koós Ferencz tanfelügyelő ur nagy fontosságu iskola-ügyeinket, és pedig az 1886-ik év május hó 31-ől 111., 112. sz. és az 1886-ik évi július hó 13-ól 132., 133., 134. sz. alatti, mint záros határidőben s a törvény értelmében benyújtott ügydarabjaimat: nem terjesztette se a tekintetes közigazgatási bizottság, sem Nagyméltóságod elé hónapok multával sem, hanem hallatlan erőszakoskodással iskola-ügyi életkérdéseinket önféjleg maiglan is elintézetlenül visszatartóztatja.

Mély tisztelettel kérem, méltóztassék ez ügyekben is magas rendeletileg intézkedni.

Teljes tisztelettel vagyok Nagyméltóságodnak, Kegyes Uramnak

legalázatosabb szolgálja:

Fejér Gyula,

ev. lelkész s gondnoksági tag.

Meghívó.

A kézdivásárhelyi oltár-egyletnek folyó évi október hó 31-én 11¹/₂ órakor Kézdi-Vásárhelyt a kantai gymnasium nagytermében közgyűlése lesz, melyre az érdeklődők tisztelettel meghívattak.

A gyűlés főbb tárgyai:

1. Igazgatói és elnöki megnyitó beszéd.
2. Titkári jelentés.
3. Számadások betérjesztése.
4. Számvizsgáló bizottság kinevezése.
5. A vizkeresztgyűlés eredményének bejelentése és a gyűlésnek jövő évre való elrendelése.

6. A nagyméltóságú róm. kath. Püspök urnak az alapszabályok módosítására vonatkozó jóváhagyásának bejelentése.

7. Folyó ügyek, indítványok stb.

Kézdi-Vásárhely, 1886. okt. 22.

Br. Szentkereszty Stephanie,

elnök.

Bálint László,

főjegyző.

Különlélek.

— A csikszeredai kisdudóv-egylet folyó hó 25-ki estélye úgy szellemi, mint anyagi tekintetben fényesen sikerült. Az érdekes műsort Lakatos Mihályné kezdte meg népdalokkal, s hízeglés nélkül mondhatjuk, hogy gyengédkedő egéssége dacára oly erőteljesen, szépen és érzéssel énekelte, hogy a közönséget tüntető tapsokra ragadta. Ezután Nagy Krisztina óvónő lépett az emel-

vényre s a közönség feszült figyelme között ssavalt a „Rabasszony”-t oly megható előadással, mely a kisasszony szép tehetségéről elég előnyösen tanuskodik. A közönség a szavalt által előidézett hatásnak dörgő tapsokban adott kifejezést és megéljenzte. Rövid szünet után Bocskor Ádámé jatszotta zongorán Gegenbauer „Rhapsodie Hongroise”-ját művészi gyakorlottsággal és igazi magyar érzéssel. A „Repülj fecském”-ért, melyet szünni nem akaró taps és ujjazás után játszott, ismét szjos tappsal tün-tette ki a közönség. Végül Szász Imre énekelt. A közönség viharos éljenek háromszor kényszerítették az emelvényre lépni, s látszott rajta, hogy a tüntetés reá is hatott, mert egyik dala szebb és gyújto-bb volt a másiknál. Negyedszer is felzúdult a taps-vihar és „ujra”, de már nem tudott tovább énekelni. A rendezőség mindenik közreműködőnek gyönyörű virágcsokrot nyújtott át. A műsor után tánc következett, mely jó kedv mellett fél 1 óráig tartott. Az estély anyagi eredménye 39 ftr 10 kr tiszta haszon volt, melynek nagyobb részét felülfizetések képezik. Kedves kötelességet ro-vunk le, midőn egy közreműködőnek, valamint Deák Ignác-zné, Nagy Imréné, Kikindai Gyula és Löwinger Miksa rendezőknek a czél érdekében kifejtett sikeres fáradságukért e helyen is köszönetet mondunk.

— A közdívasárhelyi őszi országos vásár folyó hó 28-án szokatlan élénkséggel folyt le. Vevőkben és árúban ugyancsak nem volt hiány. A kedvező idő folytán az egész héten át tartott a vásár s ugy a barompiac-zon, mint benn a városban nagyon élénk volt a forgalom. Az országos vásárok elmaradhatatlan kísérője, a zsebművészek s foglalkoztatni kívánók is — nagy prédát sejtve — szép számmal jelentkezének s a rendőrségi razzia-k eredménydusak valának. Különben a tapasztalat azt bizonyítja, hogy csak akkor van jó vásár, ha telve vannak a rendőrségi börtönök.

— A herceggimás jubileuma. Magyarország primása, Simor János bibornok aranymisé-jének országos megünneplése vasárnap vette kezdetét. A főrendiház küldöttsége tisztelgett ekkor Eminenciájánál. A küldöttség szónoka Sennyei Pál báró főrendiházi elnök volt. Kedden a kormány tagjait fogadta a herceggimás, kiknek nevében Trefort val-lás- és közdktasügyi miniszter mondott üdvözlő beszédet. A hadsereg nevében Pe-jacsevich Miklós gróf üdvözölte Magyar-ország legelső főpapját. Szerdán egyik kül-döttség a másikat érte. Ekkor tisztelgett az esztergomi főegyházmegye küldöttsége, mely egy ritka fényes kiállítás és beltartalom tekintetében rendkívül becses, a primásnak az egyházmegye érdekében kifejtett áldozat-készségéről szóló alkalmi művet nyújtott át ő Eminenciájának. Ekkor érkezett meg a királyi kézirat is, melyben ő Felsége üdvö-zli az ünnepelt herceggimást, mint az ország erényekben gazdag első főpapját és mint hazafiát. Ezután fogadta az Esztergomban ál-lomásozó közös hadseregbeli katonaság, az esztergomi benczések, a budapesti és esztergomi szemináriumok, a bécsi Pazmaneum, Esztergommegye, Esztergom város, Győr város, a fővárosi katolikusok stb. küldöttsé-gét; továbbá a képviselőház küldöttségét, melynek szónoka Degen Gusztáv volt, a püspöki kart Haynald Lajos vezetése alatt. Klotild főherceggasszony gyermekei és fő-udvarmestere kíséretében szintén Eszter-gomba utazott s egy sajátkezűleg himzett remek misemondó ruhával ajándékozta meg a primást. A fővárosi katolikusok küldöttsége egy igen értékes pásztorbot nyújtott át a jubilánsnak. A főpásztor mélyen meg volt hatva a mindenfelől jövő kitüntések által. Este harangok zugása mellett fényes kivilá-gítás volt. Az egész város fényárban uszott.

— Gyergyó-Szentmiklóson az ujonan épült díszes község-ház ünnepélyes felszentelése folyó hó 24-én történt meg. Megelőzőleg isteni tisztelet tartatott, melynek bevégezése után processzióval vonult le a nép az új községi házba. A szertartást Ferenczy Károly plebá-nos végezte fényes segédlettel, s ezután talpraesett alkalmi beszédet tartott. Az ün-nepélyen a város összes intelligenciája részt vett.

— A kis Simor. Az Ország-Világ-^a-ban olvassuk a következő érdekes apróságot a primás ifjúkorából. Mikor Simor a 6-ik gimnáziumot elvégezte, elhatározta, hogy szerencsét próbál [Esztergomban, konkurál növendékpapságra. Szegény fiú lévén, min-den pártfogó nélkül egyedül állított be a primási palotába a konkurzus napján. Tekin-télyes pártfogóikban bizakodó több budai iskolatársa, kik vele együtt konkurálni mentek, gunyolódva kérdezték a szerényen félrevonuló, de kitűnő bizonyítványokkal rendelkező Simort: „Hát neked Simor ki a pátronusod?” Simor szeliden és minden zavar nélkül felel: „Egy igen nagy ur, barátim!” „Ugyan ki az a nagy ur?” — kérdék a kol-légák, kíváncsian körülsergelve. „Maga a jó Isten!” — hangzott Simor válasza. Akad-tak, a kik kinevették s akadtak, kik gunyolva mondták: „Jaj, barátom, adnak is itt arra valamit!” És — — adtak, mert Rudnai, az akkori herceggimás az összes konkurens-k közül elsőnek fölvetve Forgách grófot, ki most esztergomi nagyprepost, másodiknak pedig — Simor Jánost. Így jutott be a sze-gény fiatal ember Esztergomba, a hol olyan fényes jövő várt rá.

— Nyilvános számadás és köszönetnyilvánítás. A gyergyószentmiklósi szegény tanulókat segélyező egyesület által folyó hó 9. és 10. én rendezett gyűmöléskiallítás, nem különben a 10-én megtartott táncszestély és árverezés bevétele, és pedig a kiállítás bevétele volt felülfizetésekkel együtt 45 ftr 90 kr, a táncszestély bevétele volt: jegyekből 99 ftr 60 kr, felülfizetésekkel 3 ftr 10 kr; az árverés jövedelme volt 47 ftr 45 kr; összes bevétel: 196 ftr 5 kr. Ezzel szemben kiadás volt ösz-szesen: 63 ftr 33 kr; maradt tehát tiszta jövedelem az egyesület pénztára javára: 132 ftr 72 kr. Felülfizetni szívesek voltak: Szász Róbert miniszteri tanácsos (Budapest) 90 kr, Dézsi István (O-Topolica) 40 kr, Kiss Antal ezredes 30 kr, Reich A. 40 kr, Eibisch N. (Budapest) 40 kr, Gencsi Alajos főjegyző 1 ftr, Simon Balázs főbíró 20 kr, Somody Ist-ván ügyvéd (Kolozsvár) 14 kr, Balázs Mi-hályné 14 kr, Balázs András lelkész 20 kr, Lázár Zakariásné 30 kr, Lázár Mór 10 kr, Ferenczy Károly plebános 40 kr, Benedek György őrnagy 10 kr, Császár József jegyző (Szárhegy) 40 kr, Both Ferencz plebános (Szárhegy) 40 kr, Görög Joachim őrn.-szert. plebános 30 kr, Cziffra Ferencz 10 kr, Krisztián Antalné (Alfalu) 10 kr, Máté Vincze szerzetes (Szárhegy) 10 kr, Simon Sándor pénzügyőri fővigyázó 10 kr, ifjabb Drotos János 20 kr, Dr. Szentpétery Kristóf ügyvéd 40 kr, id. Puskás Lajos (Borszék) 50 kr, Fülöp Ignác 1 ftr, Kiss Sándor építész (Alfalu) 1 ftr; összesen 8 ftr 34 kr. Fogad-ják a nemes szívű adakozók a szegény tanu-lók nevében a nyilvánosság előtt is leg-hálásabb köszönetünk. Gyó-Szmiklóson, 1886. évi okt. hó 17-én. A szegény tanulókat segélyező egyesület nevében: Orel Máté elnök, Orel Dezső jegyző.

Naptárak az 1887-ik évre. A „Franklin-Tár-sulat” magyar irodalmi intézet által küldet-tek be szerkesztőségünknek a következő, közkedveltségben részesülő, csinosan kiál-liított és nagy gonddal szerkesztett 1887-ik évi naptárak. Valamennyi a földmivelés-, ipar-és kereskedelemügyi magyar kir. miniszteri-umban összeállított legújabb adatok nyomán szerkesztett országos vásárok kimutatásá-val van ellátva. István bácsi naptára vagyis családok házigazdáknak és gazdasszo-nyoknak, népevelőknek, helységi előjárók-nak, iparosoknak és földmivelőknek való-képes kalendárium 1887. évre. Alapítá Majer István, szerkesztő Köhalmi Klimstein József. Közleményekkel Nyulassy Antal, Somogyi Gyula, Horváth Zoltán, Morvai, Jánovics Károly, dr. Majer István, Antalóczy Imre, Matkovich Gyula, Varga Mihály, Langer Ist-ván, Jedlicska Pál stb.-től. XXXII. évfolyam. Sok képpel. Tartalma: I. Az erkölcsi világ. II. Gazdák naptára. III. Népevelők naptára. IV. Történeli naptár. V. István bácsi a hazában és a nagyvilágban. VI. Tréfák me-zeje. Ára füzve 50 kr. — Protestáns új ké-pes naptár 1887-ik évre, szerkesztette Dúzs Sándor tanár Könyves Tóth Kálmán, Szász Károly, Szalay Károly, Vékonny An-tal, Czizány Károly, Sente József stb. közreműködésével. XXXIII. évfolyam, ké-pekkel, s a protestáns egyházi és iskolai tiszti névtárral. Ára füzve 50 kr. — Fa-lusi gazda naptára 1887. évre. A ma-gyar gazdák, kertészek, lelkészek és tanítók számára. Több szakember közreműködésé-vel szerkesztő Sporzon Pál, a „Gyakorlati mezőgazda” szerkesztője. XXIII. évfolyam. Számos ábrával. Ára füzve 80 kr. — Borá-szati naptár 1887. évre. Több szakember közreműködésével szerkesztő Dr. Nyáry Fe-rencz. XIV. évfolyam Tartalma: I. Termé-

zettudományi rész. II. Szőlőszeti rész. III. Borászati rész. IV. Kertészeti rész. V. Mulat-tató rész. Borkorcsolyák. Sok ábrával. Ára füzve 80 kr. — A magyar nők házi naptára 1887. évre. Szerkesztő Beniczky Irma. XIX. évfolyam. Számos, a szöveg köz-é nyomott képpel díszítve s a háztartás-hoz szükséges naplói jegyzetekkel ellátva. Ára füzve 60 kr. — Székely-egyleti képes naptár az 1887. évre. Szerkesztő bizottság: Bochkor Károly, Buzogány Áron, Deák Farkas, Nagy Gábor, Szász Károly, Szilágyi Sándor, Turóczy Adolf. VI. évfolyam. A szövegbe nyomott számos képpel. Ára füzve 25 kr. — Honvéd-naptár 1887. évre. (Együttal katonai naptár.) A magyar nép számára szerkesztő Aldor Imre. XX. évfolyam. Számos képpel. Ára füzve 60 kr. — Lidérez-naptár 1887-ik évre. Tartalmaz bünesetek, csodálatos tünemé-nyek, tündérregéket, vadász-és utikalandó-kat stb. A szövegbe nyomott képekkel. XXVI. évfolyam. Ára füzve 60 kr. — A magyar nép naptára 1887. évre. Képes Kalendá-rium sokféle hasznos és mulattató olvas-mánnyal ellátva. Toldaléklul Paprika Jan-csi «Nevezzünk» című tárczája. Szerkesztő ifj. Tatár Péter. XXXII. évfolyam. Képek-kel. Ára füzve 25 kr.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott kötelességemnek tartom, mint a mult fillérestély egyik rendezője, a követ-kező jelentést nyilvánossá tenni.

A „Székely nemzeti muzeum” számára a rögtönzött tárlat tárgyai között ajándéku-l adtak: T. özv. Pap Andrásné régi párná-héjat, T. Gidófalvy Ilona, Kőnczei Iréne, Kőnczei Annuska (Szentlélekéről) régi pénz-darabokat, könyveket, himzett párnabete-keket, jegykendőt, T. Nagy Dénesné Sebesi Róza régi selyem női mellényt, párnahéja-kat, T. özv. Bertalan Józsefné régi könyve-keket és női mellényt, T. özv. Baka Mihályné régi könyveket, párnahéjat. Különben ezen tárgyakról, melyeknek pontos jegyzéke m. özv. Cserey Jánosné urnő birtokában van és a tárgyakkal együtt nevezett urnőnek átada-tott, annak idején azon egyének fognak be-számolni rendszeresen, kik a muzeum igaz-gatóságát képviselik.

Az estélyen bemutatott tárlat emelésére munkákat adtak a következők: özv. Cserey Jánzné urnő Inecsalváról, Szőcs Józsefné, Csizsár Emilia, Gidófalvi Ilona, Kőnczei Irén és Anna K.-Szentlélekéről, Sylvester Dénes-né, Barthos Károlyné, özv. Nagy Dánielné, Erdélyi Erzsébet, Török Aida, Márton Mari Torjáról, Szabó Anna urhölgyek és urnők igen szép, izléses és számra sok női, díszes, hasznos munkát, melyeknek bírálata nem tartozván hatáskörömhez, a jelenvölt t. kö-zönség igazságos és szakértő véleményére utalok. Mindezen munkák hiba nélkül vissza-szolgáltattak.

Fogadják különösen hálás köszönetemet Márton Mária postakezelőnő, Málnási Al-bina, Popovics Anna urhölgyek a tárlat izlé-ses és ügyes berendezéséért.

Jótekonny nevében
Székely Jánosné,
alelnök.

Felhívás.

A kalotaszegi női himzés, mely hazánkban és a külföldön is a nők legmelegebb párt-fogásában részesül és egy elszegényedett vi-déknek érdekében bocsátottat ki odavaló birtokos nagys. Gyarmathy Zsigmondné urnő által, városunkba is azon kéréssel küldet-tet, hogy azt a székely honleányok szíves pártfogásukba vegyék.

Azért szívesen kéretnék a város női (eset-leg urai is) nevezett ipart felkarolni. A him-zések jelen alkalommal sorsolás alá jöttek és a megylet közelebbi fillérestélyén fognak kisorsoltatni. A tárgyak a következők: egy nagy asztalterítő, egy darab asztal-futó, hat darab kredenczterítő, egy theaasztal-terítő, négy tálcza-terítő, egy törülköző, két darab gyü-mölcskendő, két kis theakendő. Min-den darab külön nyereménytárgy lesz és a legcsekélyebbnek is 50 kr az értéke. Egy tétel ára 30 kr.

Székely Jánosné.

A fenti sorsolásra, miután az jótekonyság-gal van összekötve, annak kisorsolását enge-délyezem.

Kézdi-Vásárhelyt, 1886. október 28.

Szőcs József,
polgárn.

Észrevétel.

A sorsolási-íven meglévő pénzértéknek 10 száztlója a megyletnek adományoztatik.

Köszönetnyilvánítás.

Ménés, október 18.

(Vége.)

Alig van egy vidék hazánkban, hol a nép szaporodásával párhuzamban megkívántató földjáradék emelésére oly nagy szükség volna, mint a Székelyföldön. E tekintetben a gyümölcsstermelés, mint a mely éghajlati és talajviszonyaink között csaknem mindenhol fölleli igényeit, talajjövendelmesség szem-pontjából kiváló figyelmet érdemel, és pl. Háromszék-, Udvarhelymegye stb. egyes részeiben tényleg termelnek is sok gyümöl-csöt.

Csikmegyében, habár a sajátos éghajlat szeszélye az egyes gyümölcsnemek, illető-leg fajok megválasztásában kissé körültekin-tőbb figyelemre utal is, hogy eredménynyel termelhető az, abban ma senki sem kétel-kedhetik, és itt-ott egyes intelligens embere-k buzgalmából és szorgalmából ha nem is nagy terjedelmű, de szép gyümölcsösök ta-lálhatók. Csak népünk között nem kapott még idáig kívánatos lendületre a gyümölcs-faültetés. Pedig a gyümölcsöt mindenhol szeretik, s élvezete a nép szaporodtával mind-inkább általánosabb lesz, és tényleg jelen-tékeny összeget adnak ki évenként gyümöl-csért, mit kevés jóakarattal és szorgalommal megtakaríthatnának. Ott van a sok haszna-vehetetlen terület, pl. kertések, házak s egyéb épületek mellett, sarkok, udvarokban stb., melyeket igen czélszerűen értékesíthet-nének gyümölcsfával, minek nálunk még az a haszna is volna, hogy egy tűzvész alkal-mával nem égne le a község egyik szelétől a másikig. Azután meg mindenkinél van a háza körül egy kis konyhakertje, mely a konyhakerti növények végett évenként meg szokott munkáltatni, s ha ide gyümölcsfák ültetnének, ezek (főként ha már termésbe jöttek) kevés munkát igényelnek; másrésztől pedig, minthogy a gyümölcsfák leginkább az altalajból szedik táplálékukat, kellő távol-ságra ültetve egymástól sem a talaj tápanya-gait el nem vonják a konyhakerti növények-től, sem pedig beárnyékolásuk által nem ártanak ezeknek, sőt inkább a talaj kiszára-dását mérséklék, s ekként lehetővé válik, hogy egy és ugyanazon talajból legalább is kétszeres haszon nyeressék.

Jóllehet a megyei gazdasági egyesület e téren is sokat tesz, különösen a községi fa-iskolák érdekében, valamint más intézetek is, de mindezek mellett is egy vándor szak-tanító a fenn megjelölt irányon kívül a gyümölcsstermelés terén is sokat tehetne; nevezetesen az egyes községekben a gyü-mölcs sok oldalú hasznáról, termelése körüli eljárásokról, nemesítésről, a fa ápolásáról stb. tartandó népszerű előadásai által meg-kedveltetné népünkkel a fatenyésztést, to-vábbá utasításokat adna a néptanítóknak a községi fa-iskolák legelőnyösebb berende-zéséről, illetőleg kezeléséről, vadoncok nye-rése és legfőképen a nemesítésre és terjesz-tésre kiválasztandó gyümölcsfajokról stb. Kijelölne az irányt és módot, a melyben és mely által a népiskolai növendékek a fate-nyésztés körüli teendőket, neme-itést, gya-korlatilag a leggyorszerűbben elsajátíthatják. Végül magánosoknak is sok egyéb esetben felvilágosításokat, illetve utasítást adna stb.

Több ide vágó dologról és a szomszéd székelyföldi megyék gyümölcsészetéről a jövőben.

Leveles János,
okleveles gazda,
szől. bor. és gyüm. vándor tanár-jelölt.

Felölös szerkesztők:
Ifj. Dobay János. Sprencz György.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Sz. 3615. tkkvi
1886.

Árverési hirdetményi kivonat.

A k.-vásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Mihály Ádám né végrehajthatónak Balázs Simon és neje végrehajtást szenvedő elleni 320 ftr tőkekövetelés és járuléknai iránti végrehajtási ügyben a k.-vásár-helyi kir. törvényszék területén lévő, Futásfalva községében fekvő, a futásfalvi

